

Naročnina listu:
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . „ 6.—
 Četrt leta . . . „ 3.—
 Mesečno . . . „ 1.—
Zunaj Avstrije:
 Celo leto . . . K 17.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Naše ljudsko-šolske razmere.

Dajte nam slovenskih šol! Ta klic se nam bo-
 lestno izvije iz prs ob začetku novega šolskega leta.
 Saj ve vsak zaveden Slovenec, da so naše šolske
 razmere na Spodnjem Štajerskem postale neznosne.
 Po vseh važnejših krajih je nemški Schulverein že
 razpletel gosto mrežo nemških šol, ne za nemške o-
 troke, ampak da potuji našo slovensko deco. Tudi
 na naših takozvanih slovenskih šolah se zmiraj
 bolj šopiri nemški duh. Kaki zagrizeni nemškutarji
 so nastavljeni na primer na slovenski šoli v St. Il-
 ju, Sv. Lovrencu nad Mariborom, Slov. Bistrici, La-
 škem itd.

Posebno žalostne pa so šolske razmere v Ma-
 riboru in okolici, na primer v magdalenski župniji.
 V tej je šolskih otrok blizu 2000. Izmed teh je slo-
 venskih, to je od slovenskih starišev rojenih, gotovo
 1500. In še vedno prihajajo nove slovenske družine
 iz dežele v predmestje. Toda za 1500 slovenskih o-
 trok pri Sv. Magdaleni nimamo niti ene slovenske
 šole, pač pa imamo 47 razredov ljudske šole s stro-
 go nemškonacionalno vzgojo.

Posledice teh šolskih razmer so grozne: Prva
 je potujčenje naših otrok. Ne znajo slovensko ne
 brati, ne pisati, ne moliti, med seboj in s stariši ob-
 čujejo nemški. V šolah se jim pristudi slovenski je-
 zik in slovenski rod. Ko izstopijo iz šole, radevolje
 pristopajo k nemškonacionalnim društvom in posta-
 jajo najgrši nemškutarji. Poturica je hujši od —
 Turka.

Kajpada nemško šolstvo vpliva tudi na stari-
 še. Mnoge slovenske matere, ki so količkaj večše
 nemškega jezika, so nehale učiti svoje otroke mate-
 rinega jezika in govore z njimi le nemški ter jih u-
 čijo le nemških molitvic. Pravijo, „da jim bo pozneje
 lažje šlo v šoli.“ Tako nam nemške šole kvarijo tu-
 di naše stariše.

Koliko pa trpi vsled nemških šol versko-nra-
 vno življenje naših otrok! Otrok mora skupno s stari-
 ši opravljati vsakdanjo pobožnost, ako hočemo, da
 iz njega nekdanj vzrase dober in vzgleden kristjan.
 Kako pa se godi pri nas? Učitelj nemške šole zapo-
 ve otrokom, da morajo doma govoriti in moliti samo
 nemški, češ, slovensko je grdo. Otrok uboga. Ne
 moli več skupaj s stariši, opuščaj tudi nemško mo-
 litev in postane domišljav in ošaben, ker zna za silo
 nekaj nemških besed govoriti. Ko odrase, opazijo

stariši s strahom, da je njih otrok brezverec, ki se
 najrajši pridruži nemškim liberalcem, ali pa social-
 demokratom. Vsakdanja skušnja nam to potrjuje.

Če vse to premislimo, se moramo res čuditi, da
 Slovenci tako mirno gledamo in prenašamo te stra-
 šne šolske razmere. Tako smo se potujčevanju v šo-
 lah že privadili, da nas nič kaj več ne boli in ne
 vznemirja. Postali smo neobčutljivi, kakor bolnik,
 ki ne čuti več ran na svojem telesu. Ali ni tak bol-
 nik blizu smrti? Če imamo še kaj življenjske moči v
 sebi, ves narod mora takoj stopiti po koncu in od-
 ločno zaklicati vladi: Tako ne gre naprej! Dovolj je
 potujčevanja! Mi plačujemo davek, mi dajemo drža-
 vi najboljše vojaške, mi smo zvesto ljudstvo Avstrije!
 Za to pa zahtevamo šol, ki so našemu narodu v ko-
 rist, ne v pogubo. Dajte nam Slovencem slovenskih
 šol!

Kako pristransko se postopa z nami, nam jas-
 no kaže znani slučaj v Studencih pri Mariboru. Tu
 se je pred nekaj leti oglasilo veliko Slovencev s
 prošnjo za slovensko šolo. Nemška strahovlada je s
 silo to gibanje zatrla. Na to je Ciril-Metodova dru-
 žba sama kupila prostor za zidanje šole. Denar je
 že tri leta pripravljen. Ali nemška občina še sedaj
 ne da dovoljenja za zidanje. Kaj reče k temu postop-
 panju občine c. kr. glavarstvo, kaj c. kr. namestni-
 ja? Nič. Slovencem se delajo zapreke, kjer je le mo-
 goče. Če pa hoče nemški Schulverein kje zidati šolo,
 mu grejo oblasti na roko, da je kaj.

Vprašam, kako more pri teh razmerah naše
 ljudstvo verovati v pravičnost naše vlade?

Slovenci! Od vlade nimamo dosti pričakovati.
 Pomagajmo si tedaj sami. Ob začetku šolskega leta
 naj gre po celem Spodnjem Štajerju mogočen glas od
 hiše do hiše: Slovenski otroci v slovensko šolo.

Vsak otrok se mora poglobitnih naukov za
 življenje učiti na podlagi materinega jezika. Nemci
 dajejo otroka v nemško šolo, Francozi v francosko,
 Slovenci v slovensko šolo. Tako uči že zdrava pa-
 met. Nespametno in brezsrčno je, trgati nežnega o-
 troka od materinega jezika in ga siliti v šolo, kjer
 se mu govori vse v tujem jeziku. Björnštjerne, sla-
 vni norveški pisatelj, pravi: „Odtrgati otroka od
 njegove materinščine, je isto, kakor odtrgati lačnega
 otroka z nedrij matere.“

Stariši, ki ljubite svoje otroke in jim želite do-
 bro, pošljite otroka v slovensko šolo.

Stariši pa, ki imajo v župniji slovensko šolo,
 pa vendar tlačijo svojega otroka v šulfereinsko, so

grdi in brezsrčni izdajalci otroka in slovenskega
 našega ljudstva sploh. Slovenec se bo ogibal takih
 starišev.

Naše poslance prosimo, da zastavijo vse moči,
 da se dovoli zidanje slovenske šole v Studencih pri
 Mariboru. Tudi v mestu Maribor nam je vsaj ena
 slovenska šola nujno potrebna. Koliko je starišev, ki
 bi prav radi otroke dali v slovensko šolo, pa je ni-
 mamo. Te dni je prišel pobrški nadučitelj zaradi po-
 pisovanja šolskih otrok v neko slovensko hišo. Vrta
 mati mu reče: „O jaz že ne dam otroka v vašo šo-
 lo, kjer nič slovenskega ne učite, poslala ga bodem
 rajši v Ruše v slovensko šolo.“ Še več takih vrlih
 starišev imamo, ali kje naj zmorejo stroške, da bi
 dali otroka ven na deželo v slovensko šolo!

Zbirajmo torej pridno darove za slovensko šolo
 v Mariboru! Sila je tako velika, da se ne smemo
 vstrašiti tudi pred največjo požrtvovalnostjo. Na de-
 lo, Slovenci, ker narod brez šole je narod brez bo-
 dočnosti!

Sprejem v tečaj deželno kme- tijske šole v St. Jurju ob juž. železnici.

Za razvoj domačega kmetijstva je prepotrebna
 primerna strokovna izobrazba kmetovalcev samih.
 Mnenje, da je potrebna ista samo za službe, za pre-
 skrbljenje sinov, ki ne ostanejo na domačem posestvu,
 je zelo napačno. Ali naj se bolj spretne moči posve-
 čajo tujim podjetjem, domače naj pa trpe vsled zao-
 stalosti? Ali ne prekaša strokovno napreden gospo-
 dar druge, ali ni vzor, nekaka sreča za svoj okoliš?
 Ali ne pridobivajo le razumni, izobraženi gospodarji,
 kmetom ugled, kakoršen jim pristoja? Ali se ne čuti
 vsak razsoden kmet dandanes pred začadami, ki mu
 kažejo potrebo primerne izobrazbe? Išče in najde po
 posameznih knjigah, listih, predavanjih itd. posamez-
 ne drobtine, to pa so le drobtine! — Ali bi mogel na
 primer današnji vinogradnik po trtni uši, peronospori
 itd. shajati brez napredka? Ali je mogoče pri da-
 našnjih razmerah in dragini, pomanjkanju delavnih
 moči itd. itd. naprej gospodariti kot nekdaj? Ali ne
 izdajajo naši kmetovalci že ogromne svote za razne
 potrebsčine, n. pr. umetna gnojila, razne priprave itd.,
 pa ne znajo z njimi vedno prav ravnati? Ali ne do-
 sega povprečna produktivnost naše zemlje le en del
 tega, kar bi zamogla? Ali ne trpe pri tem vsi sloji,
 zlasti pa kmetovalci sami? Ali je pa kmetovalčeva na-

PODLISTEK.

Udarci usode.

(Napisal Januš Goljec.)
 (Dalje.)

Dospelši v stanovanje, je zbral zdravila in
 obliž, ter se odpravil k otroku.

Franca je godla na veži v spanju, doktor pa
 je zavezoval Justino rano. Ko je bil gotov, je sedel
 tik postelje, zrl v mili in nedolžni obraz, ter hrepe-
 neče pričakoval pogleda iz oči lačnega otroka. Po
 glavi pa so mu rojili načrti: Kako popraviti greh,
 kako osrečiti otroka, ker materi ni bilo več pomoči.
 Skimaval je z glavo, si gladil brado in brisal čelo;
 odpirala so se pred njim razna pota poplavljanja, pa
 v sredini vsakega je stal črni mejnik: Franca —
 pijanka.

Sklesani oče je zaihtel na glas v negotovosti;
 Justa pa je ravno tedaj odprla oči in ga hvaležno
 pogledala.

Zdravnik se je streznil pri tem pogledu, pri-
 stopil k postelji in vprašal:

„Vam je li bolje?“

Bolnica je pritrdila z očmi in mu hvaležno
 stisnila roko, nevede, kako je osrečila s tem skesa-
 nega očeta.

Zdravnik ji je prepovedal govoriti, jej ponudil
 zdravila in proti jutru je zaspala.

Lukič pa je zapustil hišo, spremljan od mašče-
 vaneega pogleda že vzbujene France.

III.

Gospodični Justi se je od dne do dne obrača-
 lo na bolje, ker jo je zdravnik pogostoma obiskoval
 in skrbno lečil.

Za časa bolezni je ravnala tudi Franca z njo
 ljubeznivo; le vsikdar, kadar je prišel zdravnik,
 se je odstranila in večkrat grdo preklinjala, kar je

silno bolelo Justo, ki je bila skrbnemu doktorju iz
 srca hvaležna.

Po preteku 14 dni je že sedela v uradu in je
 hladno-resno sprejemala čestitke in sočutje trških
 gospodov.

Tudi gospod dr. Lukič se je odslej večkrat o-
 glašal v uradu in le z njim, ki mu je dolgovala
 hvaležnost, je bila zelo prijazna, na veliko nevoljo
 predstojnice France.

Franca, ki se je bila za časa Justine bolezni
 nekoliko streznila, ker je morala voditi sama urad,
 se je zopet udala pijači in pila veliko bolj, kakor pa
 poprej.

Začeli so se mučni dnevi za mlado poštarico.
 Po dnevu je bila preobložena z delom, po noči pa
 jej je kratila zasluženi počitek pijanka Franca, ki
 je vsak večer v pijanosti govorila prav čudne, zme-
 dene reči.

Prevelik križ so bile žalostne hišne razmere
 za nežno Justino dušo, prosila je za prestavo; obe-
 tati so jej, ali žalibog se je morala zadovoljiti s —
 praznimi obeti, kajti v resnici je le ostala poštarica
 v Kotlu, pri pijani in je že na pol zblazneli Fran-
 ci. Pri vsem tem pa je bila Justa še vedno sama, ni
 imela duše, kateri bi bila lahko potožila in zaupala
 svoje gorje.

Nekako bolj žalosten izraz je imel Justin obraz
 že itak od narave, ker je vzrasla v sirotnišnici kot
 sirota, ki ni nikoli v življenju občutila, kaj da je
 materina in očetova ljubezen. Še bolj omililo se je pa
 njeno lice po zadnjemu padcu, tako, da se je usmi-
 lila vsakemu, ki jo je pogledal.

Trški gospodje so imeli nekaj svet strah pred
 njo; gospodične samice pa tudi matere so jej bile
 prijazne, ker jim ni hodila na pot.

Justa se ni menila ne za moške, ne za ženske
 prijatelje; le tuintam, pa tudi najrajši, je govorila
 z gospodom doktorjem, ki je bil z njo edino v trgu
 prijazen in dober.

Ščasoma se je navadila tudi nesrečne France
 in potrpeža z njo kolikor je mogla. Da, še celo pri-
 ljubila se jej je ženska, katero so morali kruti u-
 darci Justi neznane usode pokopati v ostudno strast
 pijanosti. Skušala jo je celo spraviti na pot trezno-
 sti, pa to prizadevanje se ji ni posrečilo, ker pose-
 bno ženska-pijanka se pač redkokedaj spreobrne. In
 Franca ni odstavila opojne čaše, dokler se jej ni o-
 mračil um in je začela blesti. Nastopili so dnevi in
 noči, ki so bile za Justo neznosne. Franca je v pi-
 janosti svetila celo noč okrog, proklinjala doktorja,
 in iskala povsod otroka, ki ji ga je on skril.

Komu zaupati, komu potožiti neznosne razme-
 re, se je večkrat vpraševala Justa. Sila kola lomi,
 tudi mlada poštarica se je zatekla v skrajni sili k
 dr. Lukiču in ga prosila pomoči, na ta ali oni na-
 čin. Neprijetno je osupnilo doktorja novica o Fran-
 cini blaznosti, pa le za trenutek; krepko je stisnil
 prosilki roko z obljubo:

„Gospodična, na me se lahko zanesete, vsemu
 bo kmalu konec.“

Čuden odgovor, je menila Justa, in zbrano se
 zahvaljujoč za obljubljeni pomoč, je odšla v urad.
 Franca je po navadi slonela ob peči, puhala
 cigarete, pikro gledala, venomer godla in grozila z
 rokami.

Kako bridko je bilo Justi pri pogledu na žrtev
 alkohola, katere se jej je smilila, ki se je je bala,
 pa jo tudi ljubila.

Pridrdral je drugi dan pokrit voz in se usta-
 vil pred poštnim uradom, dva gospoda sta istotam
 izstopila.

Justa je vstrepetala, uganila je, da bo morala
 Franca v blaznico.

Gospoda sta se Franci dostojno poklonila in
 jo prosila, naj vstopi z njima; a ona ju je zaničlji-
 vo pogledala, zaškrpala z zobmi in zaupila:

„Ha, doktorjeva hlapca, proč od mene!“

(Konec prih.)

loga edino-le pridelovanje? Kolike vrednosti se gube vsled neprimernega spravljajanja, ravnanja, shranjevanja, predelovanja; koliko izgub je vsled nezadostnih zmožnosti v računanju? Kako je mogoče, presojati kmetovalcu sorazmerno uspešnost svojega delovanja, ako ne zna površ svojih parcel natančneje določiti, ako ni večš knjigovodstva itd. itd. Enakih vprašanj navedlo bi se lahko še na stotine.

Za samouizobrazbo je to preveč zadač, treba je primerno zaokrožene šolske izobrazbe, ki podeli primerno vsestransko organsko vezano podlago. Prilika za to se nudi tudi v deželni kmetijski šoli v St. Jurju ob južni žel. Ker se poučuje tu v materinem jeziku, ker se upoštevajo zgolj faktične potrebe, se omeji učna doba le na 10 mesecev. Ni namen, v tej kratki učni dobi nakopičiti v učencih polno teoretičnega znanja, istotako ni namen, jih zgolj mehanično izvežbati, temveč namen je, jih vglobiti, razumne, misleče in spretno strokovnjake vzgojiti. Tako morajo znati prav razpolagati, pri vsakojakih okoliščinah, pogoditi pravo in pa delati. Kakor zastalosi, istotako ali včasih bolj je kmetovalcem škodljiva šablona. Delo naj vodi vedno le prava razsodnost!

Naloge 10mesečnega tečaja so velike in zahtevajo materijal, ki je tam kolikor moč kos, ki ima veliko veselja do stvari in posebno trdne volje.

Opozarja se na tozadevni razglas. Naj se mu odzovejo mladeniči, prešinjani od veselja do stvari, nadarjeni, marljivi, čedni in redni. — Izostanejo naj pa taki, katerim je edino-le za stipendijo, ali ki mrzijo delo, ali kateri se nečejo ukloniti disciplini, ali katerim ni za učenje, kateri streme edino-le po spridevalu, da so dovršili kmetijsko šolo, ali pa kateri samo iz radovednosti povohajo v šolo z namenom, oditi, če jim ne bode prav dopadlo itd. Take zajedavke, ki se vrinejo, spodjedajo le drugim boljšim mesta in so krive, da zavod ni poln, kakor bi moral biti, krčijo le uspešnost njega delovanja. Le učenci dobrih kmečkih hiš, zlasti starejši, ki znajo priti kmalu do veljave, z zgoraj navedenimi svojstvi, so zavodu in njegovim smotrom v korist in ponos; čim boljše podlago imajo od prej, tem boljše. Izbiranje v tako velikem okolišču je pa težavno. Najbolje je, da se zglašajo, če le more, prosilci osebno. Vsi prijatelji kmetijskega napredka so pa naprošeni, da pomagajo pri izbiranju, da priporočajo le kar je priporočila vredno.

R a v n a t e l j s t v o.

Naše prireditve.

Škale.

Jugoslovanska Stokovna Zveza je sklicala v nedeljo, dne 7. septembra, shod vseh rudarjev in povabila tudi socialne demokrate. Shod je otvoril rudar Vekoslav Zajc, ki je pozdravil lepo število zborovalcev in podal besedo poslancu dr. Verstovškemu. Poslanec je podal lepo sliko raznih važnih vprašanj, ki so se razpravljala in se bodo morala še razpravljati v državnem zboru v prid rudarjem in delavcem. Dr. Verstovšek zlasti biča socialno-demokratske voditelje, ki letajo ob volitvah za njim na vse shode, samo, da bi hujskali ljudstvo. Sedaj pa, ko je prirejen shod nalašč za rudarje, ko je prilika, da se pogovorijo skupno o delavskih težnjah, so ostali ti voditelji doma.

Govorili so še blagajnik J. S. Z. in g. župan Jan, ki se je zahvalil poslancu. Naša organizacija med rudarji lepo napreduje.

Središče.

Število naših pristašev je v nekdanj skoro popolnoma liberalnem Središču vedno večje. To je pokazala zopet lepa naša prireditve v nedeljo, dne 7. sept. Na dekliškem shodu, kateri se je vršil ob obilni udeležbi na Lončaričevem vrtu, je nastopila cela vrsta vrlih mladih govornic. Pozdravne besede je govorila predsednica M. Lončarič, ki je omenjala lepe uspehe 3letnega delovanja D. Z.. Nato so govorile: Vnuk Neža (Sv. Bolfenk), Horvat Otilija (Središče), Munda Ana (Sv. Bolfenk), Trop Marija (Velika Nedelja), sestre Kranjc Micika in Trezika (Ljutomer), Črček Liza (Središče), Sever Katarina (Ormož), Jurkovič Marija (Središče), Vraz M. (Svetinje), Pogorelec Terezija (Središče) in Toplak Neža (Sv. Tomaž). Kot odposlanec S. K. S. Z. je nato govoril Fr. Žebot o dveh najvažnejših nalogah slovenskega ženstva: o nalogi v družini in domači hiši ter o nalogi v javnem življenju.

Ob 2. uri je bil odmor. Po večernicah pa se je prireditve zopet nadaljevala. Govornik iz Maribora je ožigosal „delo“ liberalcev in nemškutarjev ter omenjal moč naše celotne organizacije.

Nastopila je še zastopnica savinjskih mladenk, M. Lukman, iz St. Jurja ob Taboru, ki je govorila zelo navdušeno o potrebi dekliške organizacije.

Nato pa se je začel zabavni del. Mladina je uprizorila igro: „Junaške Blejke“, pevci so zapeli lepe narodne pesmi, zaigrala je godba in tako smo se vsi pošteno veselili.

Častitamo vrli naši mladini in njenemu napredku in ji kličemo: Brez ozira na napade nasprotnikov, krepko naprej! Slavnosti se je udeležilo tudi več naših bratov in sester iz Medmurja z g. župnikom Lipnjakom iz Macinjevea.

Na Balkanu.

Bolgarsko-turška pogajanja.

Iz Carigrada javljajo: V poučenih krogih se splošno sodi, da bo Turčija vstrajala pri svoji zahte-

vi, glasom katere naj bi ostala železnica v Odrin z vsemi točkami, ki zagotavljajo njeno obrambo, v turški oblasti. Bolgarija bi dobila le 3kotno ozemlje ob severu in vzhodu Lozengrada. V tem trikotu se nahaja mesto Malko Tirново; ozemlje bi segalo do Jniade ob Črnem morju. V nasprotju z izjavami bolgarskih delegatov Sawowa in Načevića v listih povdarja turško oficijozno časopisje, da je vsako barantanje brezplodno. Porta bo vstrajala pri svoji zahtevi, glasom katere morajo pripadati mesta Dimotika, Ortaköj in Lozengrad Turčiji. Časopisje sodi hladno o bodoči bolgarsko-turški zvezi.

Drugo poročilo iz Carigrada pravi:

Bolgarski delegat Sawow se je glede imenovanja Talaat-bega za turškega pooblaščenca izrazil jako povoljno. Rekel je: „Sva stara znanca in se bova kmalu sporazumela“. — V vprašanjih glede meje bo sicer še nekaj težkoč, toda v Carigradu morajo imeti pred očmi, da imata Bolgarija in Turčija velik skupen interes. Mi se srečujemo v nepripravljenem sovražstvu zoper Grčijo“.

Pariz, 8. septembra: Listu „Temps“ se javlja iz Carigrada: Med Bolgarijo in Turčijo bo prišlo brez posebno velikih težkoč do sporazuma. Bolgari so se sedaj v tem prepričali, da je nemogoče, spraviti Turčijo do naziranja, da bi zapustila zasedeno ozemlje. V nadi, da dobe v bodočnosti podporo od Turčije za svoje reklamacije napram Grški in Srbiji, bodo odnehali. Sedaj ni več govora o Odrinu in Lozengradu, ampak o Kavali in Bitolju.

Solija, dne 7. septembra: Današnji ministrski svet je sklenil, da se odpuste vojaki tretjezadnjega in četrtozadnjega letnika, ki so še pod orožjem. S tem bo doseženo normalno mirovno stanje.

Solija, dne 7. septembra: Bolgarska vlada namerava, kakor se sliši, opustiti bolgarsko poslaništvo na Cetinju in ustanoviti novo poslaništvo v Valoni.

Solija, dne 8. septembra: Napram vestem, da bo podaljšana moratorij, ki poteče dne 13. septembra, še za 1 mesec, se je izjavil ministrski predsednik, da se podaljšanje moratorija ne bo vršilo pod nobenim pogojem.

Boj med turškimi častniki v Odrinu.

Solija, dne 8. septembra: Iz turškega glavnega stana v Odrinu se javlja: Prvega dne bajramskih praznikov je bilo več častnikov, med temi vojni minister Izzet-paša, generala Huršid- in Abuk-paša v nekem salonu konaka, da sprejmejo običajne bajramske častitke od častniškega zbora in mestnih dostojanstvenikov. Prišel je čestitat tudi Enver-beg. Razven generalu Abuk-paši, svojemu političnemu in osebnemu nasprotniku, je čestital vsem drugim. Huršid-paša je skušal z ozirom na verske predpise bajramskih praznikov spraviti oba nasprotnika ter peljati Enver-bega k generalu Abuk-paši. Ko se je Enver-beg temu upiral, je zaklical Abuk-paša: „Pustite tega „pusta“ (grda turška psovka), od zločincea ne rabim nobene častitke“.

Enver-beg mu je odgovoril s slično psovko. Razjarjen je skočil vsled tega Abuk-paša pokonci in sprožil samokres na Enver-bega. Krogla je zadela Enver-bega na roki in ga ranila. — Ta dogodek so brzojavili v Carigrad in turška vlada je zaukazala, da se odvzame sabljo Abuk-paši.

Ko so došli častniki mladoturškega komiteja k Abuk-paši, da izvrše povelje, so se častniki divizije Abuk-paše temu uprli. Nastal je ljut boj s sabljami in samokresi, v katerem je bilo 5 častnikov usmrčenih, 20 pa ranjenih.

Vojni minister Izzet-paša se je takoj odpeljal v Carigrad, da poroča o dogodku.

Za ta dogodek so izvedeli tudi bolgarski mirovni delegatje, kajti neki delegat se je izrazil: „Mi vemo, da bo i nadalje trajalo strankarstvo v turški armadi in mornarici, zato upamo, da se bo izkazala porta nam nasproti za odjenljivo“.

Črnogorsko posojilo.

Iz Pariza poročajo, da se vrše, med raznimi bankami, zlasti med Banque de Paris in med Banca commerciale di Milano, predpogajanja glede posojila 30.000.000 frankov za Črnogoro. V Parizu so mnjenja, da bodo predpogajanja trajala delj časa, ker je treba presoditi tudi vprašanje jamstva velesil.

Kralj Nikola črnogorski armadi.

V proklamaciji o razorožitvi se zahvaljuje Nikola vojski na junaškem ponašanju in pravi, da je črnogorska vojska, porinila daleč nazaj zastave stoletnega sovražnika. Potem pa nadaljuje:

„Videli ste ob svoji strani brate Srbe, ki so dali piti konju iz morja, v bližini našega Skadra, tega glavnega mesta Zete in naših kraljev, Skadra, zadnjega oporišča otomanskega carstva, Skadra, tega bednega sužnja. Ko je zapeljana Evropa zahtevala, da se sname naša zastava, smo se mi odrekli naših zgodovinskih pravic.“

Kralj se spominja na to pomoči Grkov in opominja vojake, da obesimo na zid nepremagano orožje in se posvete mirnemu, kulturnemu, delu, toda naj imajo orožje vedno pripravljeno. Nadalje proslavlja one, ki so se borili za čast domovine in dali znamenje za splošno vojno na Balkanu, in zaključuje: Živeli moji Sokoli, up domovine, radost in ponos mojih starih dni!

Italija ne odstopi turških otokov.

„Agenzia Stefani“ izjavlja: Nekateri listi so poročali, da se je Italija zavezala, da odstopi turške

otoke, ki jih ima zasedene izza časa tripolitanske vojne, Grški. Ta vest je popolnoma brez podlage. Italija ima na podlagi londonskega miru vedno proste roke, kakor vse druge velesile.

Politični pregled.

Državni zbor.

Grof Stürgkh je poslancu Lecherju na neko tozadevno pismo odgovoril, da se zbornica nikakor ne skliče pred 15. oktobrom.

Kaj pa to?

„Frembenblatt“ poroča: Vojni minister general Kroatin je nenadoma odpotoval, da si ogleda trdnjave ob avstrijsko-laški meji. Vojni minister si je ogledal pozicije na Rablju, v Trbižu, na Predilu, se potem peljal skozi Soško dolino in se nahaja sedaj v Vipavski dolini, kjer je inspiciral vojašnico v Ajdovščinu. — Kaj pa je še treba takih potovanj, ko živimo v Italijo vendar v najdebelejšem prijateljstvu, ko pretakajo avstrijski patriotje že solze ganutja vsled italijanske „zvestobe“?

Hrvaško.

„Pester Lloyd“ piše:

Po poti čez Dunaj nam prihaja iz Zagreba vest, ki je ne moremo kontrolirati, da se je namreč komisar Skerlec v zadnjem času začel pogajati z zaupniki hrvaško-srbske koalicije in da se je baje dosegel v glavnih vprašanjih sporazum. Glasom teh vesti naj bi se v najkrajšem času sklical hrvaški sabor, odpravi naj se tudi izjemno stanje, zlasti še preventivna cenzura in kraljevski komisarijat naj se nadomesti z ustavno vlado tako, da se imenuje Skerlec za bana.

Ministrstvo Tisza naj bi predložilo ogrski poslanski zbornici že v jeseni načrt izpremembe službene pragmatike za železničarje. Ti pogoji se pa ne glase zelo verjetno. Kar se tiče izpremembe železničarske službene pragmatike, je bila taka izprememba že obljubljena ter se bo brez dvoma izvedla, če pride v Zagreb do sporazuma: Pri tem pa ne bodo merodajne nam „neznane“ želje hrvaško-srbske koalicije, marveč naziranje ogrske vlade!

Nič drugega?

Ogrska.

„Budapesti Naplo“ priobčuje na vodilnem mestu odprto pismo voditeljem neodvisne stranke, s katerim se naznanja grofu Karolyju, da narodna delavna stranka ne bo trpela nadaljnega osebnega hujskanja proti grofu Tiszi in pravi, da se je 40 članov mlajše garde združilo, da nastopi z osebnimi, neposrednimi in fizičnimi sredstvi proti opoziciji.

Donavska flotila, ki je radi balkanske vojne vso zimo prebivala pri Petrovaradinu pod zakurjenimi koili, se je dne 4. t. m. opoldne po skoraj enoletni odsotnosti vrnila v Budimbešto in se usidrala v stari budimski luki. Flotila sestoji iz šestih monitorjev, ki se bodo vzeli v popravo in najbrže razorožili, potem se pa usidrili v zimskem pristanišču.

Napetost med Japonsko in Kitajsko.

Na daljnem vzhodu se zbirajo temni oblaki. Veste, ki prihajajo iz Japonske, govore, da zna priti do krvave vojske med Japonsko in Kitajsko. Tekom bojev med vladnimi četami in vstaši je bilo v Nankingu usmrčenih nekaj japonskih podanikov. Za usmrčene Japonce zahteva sedaj japonska vlada tako dalekosežna zadoščenja, kakor med enakovrstnimi samostojnimi državami sicer niso običajna. V japonskem glavnem mestu se vrše dan za dnevom hrupne demonstracije, ki zahtevajo, da napove japonska vlada Kitajski vojsko.

Iz Tokija se že javlja londonskemu listu „London News“, da je izdal japonski cesar mobilizacijsko povelje armade in vojne mornarice. Odločitev pade v bližnjih dnevih.

Raznoterosti.

Iz poštne službe. Poštni oficijal Ivan Krajnc v Radgoni in poštni pristav Jernej Vengust v Selzthalu sta na lastno prošnjo prestavljena v Gradec, ozir. v Radgono.

Iz justične službe. Okrajni sodnik Avgus Modrinjak v Mariboru je imenovan deželnosodnim svetnikom.

Iz šole. Razpisano je na 4razredni ljudski šoli v trgu Muta, 2. plačilni razred, mesto definitivnega učitelja ali učiteljice. Prošnje do 30. septembra.

Kardinal Vives y Tuto. V nedeljo, dne 7. t. m., je umrl na Monteporzio v Rimu kardinal Vives y Tuto iz reda oo. kapucinov na posledicah operacije pri vnetju slepiča. Rojen je bil l. 1854 v Lleverneri na Španskem. Kot 15leten deček je vstopil v red kapucinov. L. 1876 je bil posvečen za mašnika. Služboval je v Gvatemali v Ameriki, na Francoskem in v Španiji z največjimi uspehi. L. 1885 se je vrnil v Rim, kjer je postal 2 leti pozneje konsultor sv. oficija, leta 1893 konsultor propagande de fide in l. 1896 generalni definitor njegovega reda. L. 1899 je postal kardinal. — Vives y Tuto je bil odličen bogoslovec in njegovi spisi o moralni teologiji, o kanoničnem pravu in dogmatiki so mu priborili ime odličnega pisatelja in učenjaka. V kardinalskem kolegiju je imel pokojnik važno in odločilno besedo in so sv. oče imeli v ponižnem „rujavem kardinalu“ globoko učenega in modrega posvetovalca. Zadnja leta je močno hiral, vendar je skoro do zadnjega vestno vršil svoje dolžnosti. Ka-

ko je bil njegov ugled velik, priča najbolj dejstvo, da so smatrali pokojnika za „papabile“, to se pravi: pri volitvi novega papeža bi bil prišel Vives resno v poštev.

Draginjska doklada štajerskemu učiteljstvu. Petkova „Grazer Tagespost“ piše: „Ze svoječasno smo naznanili, da je štajerski deželni odbor vsled delanezmožnosti deželnega zbora sklenil, da dobi štajersko učiteljstvo enkratno draginjsko doklado v znesku po 300.000 K. V naredbenem listu za šolstvo na Štajerskem z dne 1. septembra se naroča vsem mestnim in okrajnim šolskim svetom, da predlože do dne 8. septembra t. l. deželnemu šolskemu svetu izkaze učiteljskega osebja v njihovem okraju, kateri izkazi bodo podlaga za razdelitev draginjske doklade. V ta izkaz se mora vpisati učiteljsko osebje po tehle štirih skupinah: A. Moški oženjeni in moški učitelji-vdovci z vsposobljenostnim sprječevalom. E. Ne-oženjeno učiteljsko osebje in učiteljice-vdove s sprječevalom vsposobljenosti. C. Vsposobljeno učiteljsko osebje z najmanj enim službenim letom. D. Neomozne ali učiteljice ročnih del vdove z najmanj enim službenim letom. Te štiri skupine bodo merodajne pri odmerjenju visokosti draginjske doklade. Draginjska doklada, ki bo prišla na vsako skupino, se bo potem še le po številu učiteljskega osebja v vsaki skupini odmerila. Draginjske doklade, vsaj za posamezne skupine, se bodo izplačale bržčas že dne 1. oktobra. V poštev pride približno 4000 učiteljskih oseb v štirih mestnih in 64 okrajnih šolskih okrajih. Na osebo bo pripadlo, kakor je pač skupina, po 60 do 100 K. Za razdelitev v skupine je merodajno stanje s pričetkom letošnjih glavnih počitnic.

Češki katoliški shod v Kolinu. V soboto, nedeljo in ponedeljek se je vršil v Kolinu češki katoliški shod. V soboto je bil sprejem gostov in bakljada kardinalu baronu Skrbensky. V nedeljo in ponedeljek se je vršilo nebrojno zborovanj, v katerih se je obravnavalo razna aktualna vprašanja. V ponedeljek popoldne se je vršil tudi veličasten spreved po kolinskih ulicah. Udeležba je bila sijajna, mesto okrašeno.

„Südmark.“ Dne 6. in 7. t. m. je imela „Südmark“ v Inomostu svojo letošnjo glavno skupščino. Za naseljenišvo je izdala dozdaj 847.500 K tam, kjer naseljuje skupno (St. Ilj), 204.480 K pa v splošne naseljevalne namene. Lani je izdala v oba ta dva namena 153.537 K. Dozdaj je kupila 1500 oralov zemlje in naselila 57 družin s 335 člani — lani 8 s 44 člani. — Ker pa gre naseljevanje prepočasno naprej in tudi ne kaže posebnih uspehov, so sklenili ustanoviti banko za naseljevanje (Besiedlungsbank). Večjo pozornost hoče obračati „Südmark“ v bodoče tudi na „nemške domove“ na jugu, kakor v Gorici, Trstu, Pulju, Opatiji, Domžalah itd. V odbor je bil zopet izvoljen celjski Ambrožič. Wastian je seveda še vedno predsednik. — Prihodnje leto se vrši skupščina v Celovcu.

Ciril-Metodova družba je imela na praznik v Domžalah svojo vsakoletno glavno skupščino. L. 1912 je imela družba 219.903 K dohodkov, a 516.441 K izdatkov, tako, da je znašal primanjkljaj 296.537 K. — Družbina imovina je narasla l. 1912 na 1.659.708 K. Ker ima družba na svojih poslopijih posojila in tudi nekaj drugih dolgov, znaša čisto družbino imetje 1 milijon 223.611 K. Seveda so v tem všteti razni fond, od katerih je največji Kotnikov, ki znaša še 260.174 K. Proračun za l. 1914 izkazuje 146.100 K dohodkov, a 306.500 K izdatkov. Primanjkljaj se bo pokrila iz skladov in posojil.

Podpora učiteljstvu. Na drugem mestu prinašamo poročilo o podpori učiteljstvu v znesku 300.000 kron. Ne da bi bili učiteljstvu zavidni, samo konstatiramo, da ima dežela za učiteljstvo 300.000 kron v času, ko se nešteto drugih prošelj zavrne z motivacijo, da ni dobiti denarja, ker je obstrukcija, v času, ko se razni nemški, nemškutarski in liberalni priganjači trudijo naslikati obstrukcijo kot izvor vsega slabega, kot vzrok, da se ceste ne popravljajo, vode ne regulirajo itd. Deželni odbor sam je s svojo podporo učiteljstvu postavil vse te trditve na laž. Če se hoče, se denar že še dobi. Za gotove, našemu ljudstvu v dobro službe se stvari se ga seveda ne sme dobiti, ker bi potem zmanjkalo sredstev za hujskanje.

To so junaki. V nedeljo se je vršila otvoritev „Marburger-Hütte“. Ker poznamo navade naših hajlovcev, smo z gotovostjo pričakovali, da bo prišlo do kakega škandala in nismo se motili. Kakor se sedaj govori po Mariboru, je prišlo tam gori na pobočju našega Pohorja do prav grdih nastopov nemških „junakov“. Neki kmet, ki je vozil za „Marburger-Hütte“, in sicer baje brezplačno, je imel tam gori pri koči svoj voz. Ko je stopilo nemškim razgrajacem vino v glavo, so se spravili na ta voz in so ga toliko časa potiskali sem in tje, da jim je nekam ušel ter se popolnoma pokvaril. Kmet je bil seveda vsled tega zelo hud in je vinjene razposajence oštel. Sedaj je bil pa ogenj v strehi. „Junaki“ so padli kot divji na uboge kmeta in so ga natepli ter premikastili, da je bilo joj! Pozneje bi bili svojo sramoto radi prikrili in začeli so hudo natepenega kmeta nalivati z vinom in baje tudi šampanjem, da bi molčal. „Junaki“ so se namreč ustrašili sodišča. Opozarjamo na ta dogodek državno pravičnost, kajti kmet je baje hudo zdelan. Divjaštva raznih nemških kričarjev vendar ne smejo biti nekaznovana. Mi bomo stvar zasledovali dalje.

Protestanti delajo in hujskajo. V kratek bo razposlanih po Slovenskem 5000 slovenskih izvodov protestantskega svetega pisma. Stavek so postavili pri Kleinmayerju v Ljubljani, a iz previdnosti knjige pri

Kleinmayerju niso hoteli tiskati. Govori se, da so poslali vlite plošče v Berlin, kjer jih natisnejo. Pravijo, da je slovnični del te izdaje imel v rokah neki uradnik kranjskega deželnega odbora. Lepa reč! Kot naša za uslužbenca kranjske dežele.

100letni jubilej rojstva Ivana Mazurančiča. Hrvaški narod se pripravlja, da dostojno proslavi rojstni dan Iv. Mazurančiča, velikega svojega pesnika. Slavnost se bo praznovala 14. avgusta l. 1914. Pri tej priložnosti se bodo spomnili Hrvatje tudi pesnikovega brata Antona. Predpriprave za rečeno slavnost se vršijo pod geslom: „Za braču Ivana in Antuna Mazurančiča“.

Strašen čin zblaznelega učitelja. V Mühlhausenu na Nemškem je dne 4. t. m. ponoči umoril učitelj Wagner svojo spečo družino, in sicer ženo in 4 otroke. Po tem grozodejstvu si je nataknil na obraz črno masko, pripel si pas, v katerega je vtaknil 3 nabasane samokrese, zaklenil vrata in se podal na trg. Med potom je zapalil Wagner 5 poslopij in ustrelil vsakega, kogar je srečal. Končno se je posrečilo, da so ga ukrotili. Razjarjeno ljudstvo ga je hudo zdelalo. Wagner je ustrelil vsega skupaj 17 oseb, več jih je pa ranil. Pred preiskovalnim sodnikom se je vedel Wagner popolnoma mirno in je izjavil, da se je že davno pripravil na to delo. V nekem pismu je pisal: „Jaz ne verujem v nobenega Boga in si želim za tovariša le hudiča.“ Ker je bil Wagner udan demonu alkohola, je storil ta grozni čin v blaznosti, ki je posledica alkohola.

Srbski patriarh Bogdanovič izginil.

Karloški srbski patriarh Bogdanovič, ki se je od 13. avgusta nahajal v gaštajnskem kopališču, je v ponedeljek popoldne kakor po navadi šel iz hotela Weißeimer na izlet in se od tedaj ni več vrnil.

Splošno mnenje je in smatra se lahko za gotovo, da se je patriarh ponesrečil. Pogrešani patriarh je bil v zadnji dobi popolnoma izpremenjen; preje vesel in živahen, je bil sedaj vedno temen in sam za se. Občeval ni z nikomur in niti odzdravljaj ni na pozdrave prejšnjih dobrih znancev. V kopališču je vsak dan hodil na dolge, samotne izlete. Že pred tedni je vzbudil pozornost javnosti. Dne 19. avgusta popoldne je šel Bogdanovič mimo neke na samem stoječe prossauške planinske krčme, ne da bi bil vstopil. Krčmarjevi ljudje so ga videli iti v gozd. Zdelo se jim to ni nič posebnega, ker vedno prihajajo izletniki tod mimo. Drugo jutro so pa videli patriarha priti zopet iz gozda vsega zanemarjenega. Manjkal mu je plašč, klobuk in dežnik, katere stvari je prejšnji dan imel s seboj. Vsa obleka je bila mokra in zamazana, hlače razcefrane. Patriarh je očividno vso noč blodil po strmih, skoro nepreloženem gozdu in moral strašno trpeti. Vso noč je deževalo. Tudi sedaj se patriarh ni zglašil v gostilni, ampak je šel mimo. Čez nekaj ur so vsega onemolega našli ležati na neki klopi ob Böcksteinski cesti.

Umevno, da je vsled vsega tega vzbudila patriarhova odsotnost občo pozornost in pričeli so ga povsod iskati. Vse iskanje pa je bilo sprva zaman in slišalo so se najraznovrstnejša ugibanja. V ponedeljek, dne 8. t. m. zvečer so ob deročem gorskem potoku Gasteiner Ache v nekem grmovju našli klobuk, ki so ga spoznali za patriarhovega. Vsled tega je postalo skoraj gotovo, da je padel patriarh v vodo. Pričeli so zato potok skrbno preiskovati, vendar trupla dozdaj še niso našli, posrečilo se jim pa je, naloviti nekatere kosce obleke, katere so spoznali za dele patriarhove obleke, tako, da se smatra za gotovo, da je patriarh v potoku utonil. Vesti o samomoru se zanikajo, ker ni imel patriarh k temu nobenega poviča in je že vse potrebno ukrenil za svoj povratek v Karlovice.

Lopovski Madžari pa skušajo slučaj izrabiti v amazane politične namene. Z uprav satansko zlobo skušajo dokazati, da je postal Bogdanovič žrtev političnega umora. Za to nimajo seveda nobenega poviča, vendar tiščijo madžarske kreature to v ospredje. S tem blatijo in sramotijo Srbe in Hrvate — Bogdanovič je bil namreč mažaron — a pripravljajo tudi teren za naslednika, ki mora biti „pri takih razmerah“ seveda njihov hlapec.

Štajersko.

Maribor. Danes 10. t. m. zvečer občni zbor „Orla“. Vrši se v prostorih Zadržne zveze ob 8. uri zvečer. Prijazno so vabljeni tudi vsi podporniki.

V Ruški koči priredi slavno „Glasbeno društvo“ v Mariboru dne 21. septembra koncert. Škrbelo se bo tudi za sv. mašo pri Sv. Anehu. Koncert pri Ruški koči! Vsek ljubljence lepega našega Pohorja se bode tisti dan tem raje še enkrat letos odpravil v višave, kajti podali si bomo roke v slovo in se navdušili za lepe naše gore. „Enkrat le še na planine“.

Maribor. (Požar.) Dne 8. t. m. je nastal v mizarški delavnici g. Kolariča na Franc Jožefovi cesti v Magdalenskem predmestju požar. Škoda znaša baje okrog 10.000 K, ki je pa le deloma pokrita z zavarovalnino. Vzrok požara še ni pojasnjen.

Maribor. Izžrebani porotniki za tretje porotno zasedanje. Glavni porotniki: Iz mesta Maribor: A. Altenburger, kantiner, Karol Barta, orožniški stražmojster v pokoju, Josip Dufek, zasebnik, Fran Kager, pasar in Josip Kirbiš, mesar; iz mariborskega okrajnega glavarstva: Ferdinand Gollob, trgovec pri Sv. Trojici; Peter Gorjup, posestnik, Jurjev dol; Henrik Sollak, gostilničar in posestnik, Sv. Lenart

v Slov. gor.; Ljudovik Kosar, župan in posestnik, Gornji Porčič; Ljudovik Sollak, gostilničar, Spodnje Veličane; Anton Lorbek, posestnik, Kamnica; Mihael Hlade, gostilničar, Jedlovnik; Aleksander Hojnik, veleposestnik in župan, Ranea; Franc Bait, posestnik, Rošpah; Josip Weingerl, posestnik, Slemen; Franc Skerbinjek, posestnik, Slatina; Ivan Lampl, posestnik, Dragučova; Ferdinand Jagritsch, trgovec, Selnica ob Dravi; Jurij Lameschnig, posestnik, Strihovec; Jurij Peitler, posestnik, Kumen; Pavel Škerbinjek, posestnik, Kumen; Anton Pukl, posestnik, Pobrež; Jakob Grašič, posestnik in gostilničar, Bohova; Anton Strasser, mlinar, Gornja Poljskava; Janez Grundner, posestnik in gostilničar, Poljčane; Josip Werchowinik, gostilničar, Sp. Novavas; iz ptujskega mesta: Franc Kukowetz, ključavničarski mojster, Karol Kossar, hotelir; Janez Luttenberger, mesarski mojster in Franc Wesiak, kolarski mojster; iz ljutomerskega okrajnega glavarstva: Franc Goricki, posestnik, Čakova; Fr. Korošec, trgovec, Gornja Radgona; Ivan Erjavec, notarski uradnik, Ljutomer, in Vid Magdič, posestnik, Ključarovci; iz okrajnega glavarstva slovenjegraškega: Andrej Koltsch, posestnik, Muta, in Fr. Kikel, trgovec in posestnik, Ribnica. Za nadomestne porotnike: Alojz Riha, inštalater; Janez Roj, trgovec s perutnino; Janez Scherfler, gostilničar; Valentin Schafhalter, gostilničar; Ignacij Tischler, trgovec; Anton Turk, hišni posestnik; Ferdinand Wagrاند jun., steklar; Václav Wanek, dimnikar, in Jakob Žagar, vsi iz Maribora.

Lembah. V nedeljo zvečer je napadel Anton Deučman, zidar v Lembahu, na cesti v Pekrah 28let. čevljarja Franceta Petroviča z Vrhola ter ga z nožem večkrat sunil v hrbet in roko, tako, da ga je težko ranil. Ranjenca so prepeljali še v nedeljo v mariborsko bolnišnico.

Ljutomer. Tukajšnje bralno društvo, oziroma Dekliška zveza, priredi v nedeljo, dne 14. septembra, na praznik povišanja sv. križa, Konstantinovo slavnost s sledečim sporedom: 1. Slavnostni govor: Pomen in zgodovina Konstantinovega jubileja. Govori predsednica Dekliške zveze, Micika Karba. 2. V katakombah. S. Sardenko. Deklamacija. 3. Zmagoslavje mladino. Deklamacija. 4. Skrivnostna zaroka. Igrri v štirih dejanjih. Ker ima slavnost namen, proslaviti veselo 1600letnico zmage križa nad pagansivom, veseli jubilej, ko je zadobila sv. cerkev prostost, pohitimo prihodnjo nedeljo med vrlo dekliško mladino ljutomersko od blizu in daleč ter se udeležimo njihove slavnosti, na katero se že s takim veseljem pripravljajo. Prireditve se bo vršila v dvorani gospoda Kukovca in se začne ob 7. uri zvečer. Vstopnina po navadi.

Bražice. Ta se vrši v nedeljo dne 21. septembra velik mladeniški shod za celo Posavje, na katerega so poleg mladeničev vabljeni tudi stariši. Prihitite v obilnem številu na ta velevažni shod, da se navdušimo za nadalje boje. — Na svदनje!

Sv. Križ na Murskem polju. Tukaj je bil 3. t. m. poročen Jožef Gala in Stare-nove vasi z Jozefo Kovačič iz Grab. Bila sta oba dobra društvena in cerkvena pevca. Ženin tudi dolgoletni tajnik bralnega društva. Mi jima kličemo na mnoga leta in ostanita nam še nadalje zvesta ter naklonjena. — Isti dan je bil pokopan Franc Topolnik 20letni fant iz Lukavec. Pobrila ga je sušica. N. v m. p. — Takaj pri nas bomo imeli 12., 13. in 14. septembra tridnevno v spomin na Konstantinovo jubilej. Glejmo, da bo udeležba zopet vzorna. Bralno društvo pa se pripravi, kakor je slišati na gledališko predstavo združeno s Konstantinovo slavnostjo. Takrat domačini in sosedje pridite zopet v naše gledališče. Takrat bodo igrali na novem odru.

Hajdin. Slovenska otvoritev Društvenega doma bo 14. t. m. Govoriti pride dr. Hošnjec. Bralno društvo priredi igro: „Marijim otrok sem“, mladeniči nastopijo kot „Junaki“. Spored obsega še razne druge točke. Vabljeni so vsi dobrotniki in somišljeniki. Dobrodošli.

Razbor pri Slovenjgradu. V nedeljo dne 14. sept. se vrši po sv. opravila shod S. K. Z. v cerkveni hiši. Govoriti pride poslanec dr. Verstovšek.

Koroško.

Št. Kancijan v Podjuni. V torek po Marijinem rojstvu, dne 9. t. m. sta si slovesno podala roke v vedno sveto zakonsko zvezo ter si darovala ljubeči srei mladenič Miha Kačnik, pd. Joger iz Malevasi ter gospica Micika Picej, županova hči, pd. Farjanova na Horcah. Oba sodelujeta pri domačem cerkvenem pevskem zboru in sta bila v prejšnjih živahnejših dneh „Škocijanskega bralnega društva“ poleg drugih zanesljiva opera ob raznih prireditvah, zlasti pri igrokazih. V upanju, da plamtčji ogenj za idealne svetinje narodne ne ugasne ne pri njiju, ne pri zarodu, voščimo k življenskemu koraku najprijazneje zaželjeno srečo v vsakem oziru! Bilo prav srečno in dolgo!

Medgorje. Dne 26. avgusta, ob 10. uri dopoldne, je bil za župana od naše stranke izvoljen bivši župan, po domače Habernik v Habru. Nasprotniki so s svojim rekurzom pogoreli!

Glinje. (Občinske volitve.) Po zelo hudem volilnem boju smo popolnoma zmagali v prvem in v drugem razredu, v tretjem razredu smo dobili pa po žrebanju enega svojih mož v odbor. „Gorotan.“ Občni zbor društva „Gorotan“ se vrši v nedeljo, dne 14. kimavca 1913, pri „Trabesingerju“ v Celovcu s sledečim sporedom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo odborikov in odsekov. 3. Volitev odbora. 4. Samostalni predlogi. 5. Slučajnosti. — Odbor.

Dijaki ali deklice
se sprejmejo v dobro oskrbo.
Tegethofova cesta 6, I. nad-
str., levo vrata I. 179

Krojaški učenec
se takoj sprejme pri g. Jos.
Folger, krojaškemu mojstru
v Mariboru, Koroška cesta
štej. 19. 180

Soba z celo hrano
oddati. — Badlova ulica
Villa 15. 178

Zahtevajte v go-
stilnah list Straža!

Belilnica voska, obrt medu in voščenin
Franc Cvilak, Slov. Bistrica

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu.
Zaloga kapljenega in precejenega me-
du, medice in medenjakov. Zaloga ru-
menega in obledenega voska, vošče-
nih sveč, voščenih svitkov, stearino-
vih, cerkvenih in namiznih sveč v
vsaki velikosti. 94

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju
priporoča veleč. duhovščini svoj

**modni salon
za gospode,**

ki se nahaja v novi po-
sojilnični hiši na Ringu.

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita,
mejnik, sohe za plote, cevi za kanale in druga
dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala
Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

Najboljši in najcenejši klobuki

se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj,

Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna.
Solidna postrežba. 95

Otvoritev lekarne.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril
lekarno „Pri zamorcu“
Maribor, Glavni trg štey. 3.

Priporočam se tem potom cenj. občinstvu
za mnogobrojni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Dragotin Raymann, lastnik lekarne
„Pri zamorcu“ Maribor - Glavni trg štey. 3.

Karol Tratnik

se priporoča kot

**špecialist v izdelovanju
cerkvenega orodja in
cerkvene posode kot
monštranc, kelihov itd.**

**Maribor, Pfarrhof-
gasse 3.**

Pozor!

Ker se nagiba sezona h koncu
opozarjam cenjeno občinstvo
na **nečuvano nizke** cene vseh **poletnih**
**obuval, posebno sandal in platne-
nih čevljev.** — Naj nihče ne zamudi ugodni.
Prilike. Naročila od zunaj se izvrše točno in pocene

ŠTEFAN STRAŠEK prva največja zaloga
obuval v Celju, Schmidgasse štey. 3. 176

Opekarna

Meljskem dvoru

Maribor

(Mellinghof)

priporoča svojo na roko izdelano

**opeko za zidavo in dobro
žgano strešno opeko**

izvrstne kakovosti po zelo nizki ceni.

Julij Glaser, mestni stavbenik Maribor

Roseggergasse 16—18. Telefon 31/VI.

Štajerske slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko
žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik R. Diehl.

Spodnještajerska ljudska posejilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navade po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obresti se
pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posejilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in
poročstvo po 5 1/2 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri
drugih denarnih zavodih prevzame posejilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje
za vknjižbo dela posejilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V
uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.
Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posejilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica štey. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).